

elte | ppk

Eötvös Loránd University
Faculty of Education and Psychology
Institute of Education

Sikeres innovációk születése és fennmaradása

Fazekas Ágnes
Lukács Teodóra Magdolna

Az előadás az OTKA/NKFIH 115857 számú Innova kutatás eredményeire épül

2020.11.05.

elte | ppk
Eötvös Loránd University
Faculty of Education and Psychology
Institute of Education

Konkrét innovációk elemzése

Konkrét innovációk értelmezése:

- Jelentős mértékben újító
- Hosszabb távon életképes
- Terjedni tudó
- Helyi szintű
- Pedagógiai/szervezeti

Konkrét innovációkat befolyásoló mechanizmusok feltárása:

Milyen feltételek mellett tudnak:

- Létrejönni?
- Eredményességet növelni?
- Fennmaradni?
- Terjedni?

elte | ppk
Eötvös Loránd University
Faculty of Education and Psychology
Institute of Education

Konkrét helyi innovációk adatbázisa:

Első adatfelvétel:
válaszadók 78,9%-a jelölt innovációt

Második adatfelvétel:
vezetői válaszadók 60,8%-a
egyéni válaszadók 36,9%-a

Összesen:

több mint **5000** konkrét **szervezeti** innováció

több, mint **1500** konkrét **egyéni** innováció

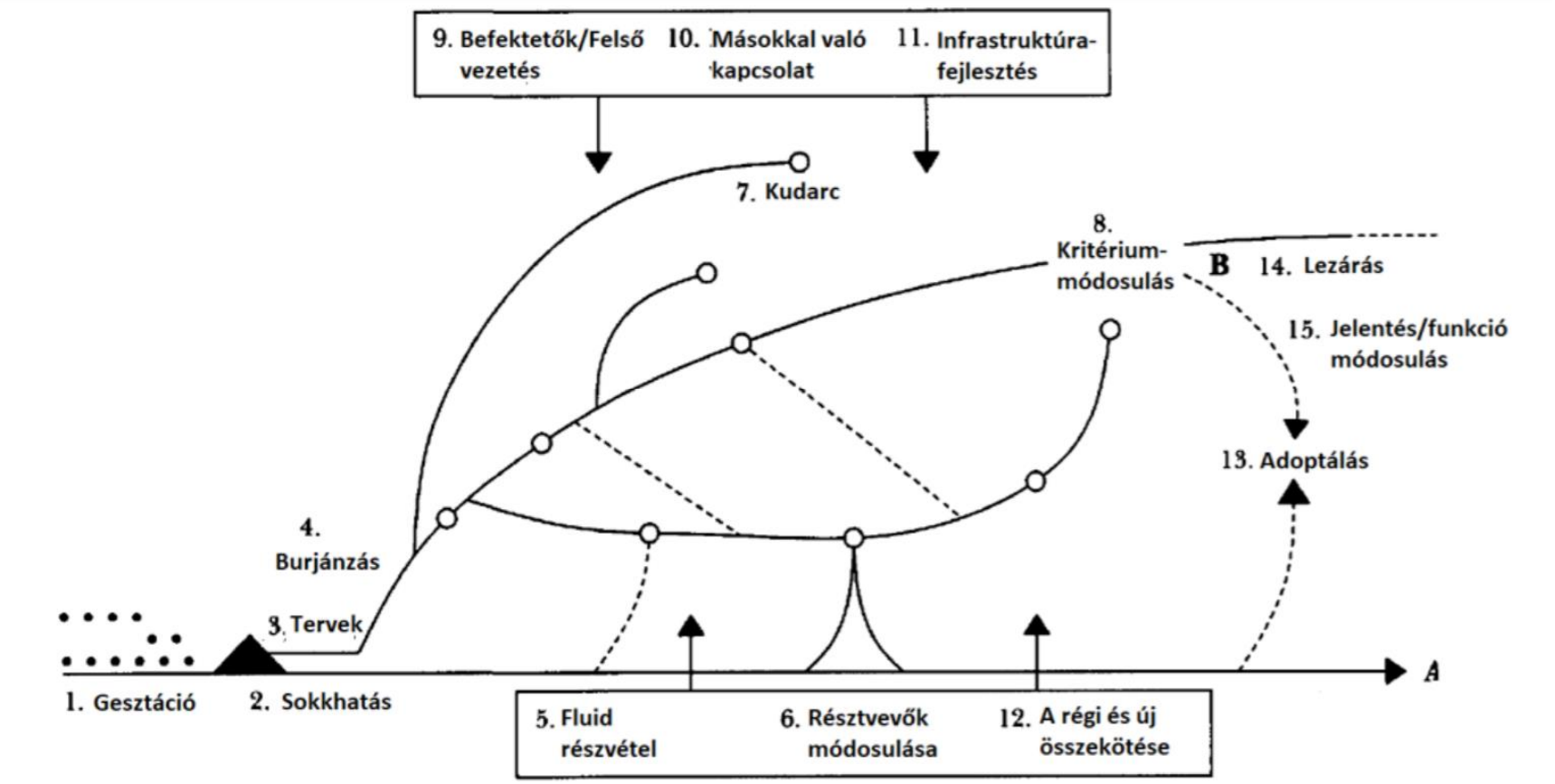
Adatgyűjtés rendszere

INNOVA I. (online lekérdezés)	INNOVA II. (online lekérdezés)	INNOVA II. (személyes lekérdezés)
Szubjektum megközelítésű kérdéssor	Szubjektum megközelítésű kérdéssor	Szubjektum megközelítésű kérdéssor
Objektum megközelítésű kérdéssor	**Objektum megközelítésű kérdéssor**	**Objektum megközelítésű kérdéssor**
-	-	**Objektum megközelítésű kiegészítő kérdéssor**

elte | ppk
Eötvös Loránd University
Faculty of Education and Psychology
Institute of Education

Konkrét helyi innovációk elemzési modelljei I:

MIRP innovációs folyamat-modellje:

elte | ppk
Eötvös Loránd University
Faculty of Education and Psychology
Institute of Education

Konkrét helyi innovációk elemzési modelljei II:

A European Social Survey 21 itemes kérdésblokkja

Fontos számára, hogy új dolgokat találjon ki, hogy kreatív legyen. Szereti a dolgokat a saját egyéni módján intézni.

Fontos számára, hogy gazdag legyen. Azt akarja, hogy sok pénze és drága dolgai legyenek.

Fontosnak tartja, hogy minden ember egyforma bánásmódban részesüljön. Azt gondolja, hogy mindenkinek egyenlő lehetőséggel kellene rendelkeznie az életben.

Fontos számára, hogy megmutassa képességeit. Azt akarja, hogy az emberek nagyra becsüljék azért, amit tesz.

Fontos számára, hogy biztonságos körülmények között éljen. Elkerül mindent, ami veszélyezteti biztonságát.

Szereti a meglepetéseket, és szeret mindig új dolgokat csinálni. Fontosnak tartja, hogy az ember különféle dolgokat csináljon életében.

Azt gondolja, hogy az embereknek azt kell csinálniuk, amit mások mondanak nekik. Azt gondolja, hogy az embereknek mindig be kell tartaniuk a szabályokat, akkor is, amikor senki sem figyeli őket.

Fontos számára, hogy meghallgassa azokat, akik másmilyenek, mint ő. Még akkor is, ha nem ért egyet velük, meg akarja érteni őket.

Fontos számára, hogy szerény és visszafogott legyen. Megpróbál úgy élni, hogy ne vonja magára mások figyelmét.

Fontos számára, hogy jól érezze magát. Szereti kényeztetni magát.

Fontos számára, hogy saját maga döntsön arról, hogy mit csinál. Szeret szabad lenni és nem függni másoktól.

Nagyon fontos számára, hogy segítsen a körülötte élő embereknek. Törődik mások jóllétével.

Fontos számára, hogy nagyon sikeres legyen. Reméli, hogy az emberek elismerik teljesítményeit.

Fontos számára, hogy a kormány biztosítsa biztonságát mindenfajta fenyegetéssel szemben. Azt akarja, hogy az állam erős legyen, hogy meg tudja védeni polgárait.

Keresi a kalandokat és szeret kockázatot vállalni. Izgalmas életet akar élni.

Fontos számára, hogy mindig megfelelően viselkedjen. El akarja kerülni, hogy olyat tegyen, ami más ember szemében helytelen.

Fontos számára, hogy tiszteljék mások. Azt akarja, hogy az emberek azt csinálják, amit mond.

Fontos számára, hogy becsületes legyen barátaihoz. A hozzá közel álló embereknek akarja szentelni életét.

Komoly meggyőződése, hogy az embereknek óvniuk kell környezetüket. Fontos számára, hogy vigyázzon a környezetére.

A hagyományok fontosak számára. Megpróbálja követni azokat a szokásokat, amelyeket a vallási vagy családi hagyományok hagytak rá.

Minden lehetőséget megragad, hogy jól érezze magát. Fontos neki, hogy olyan dolgokat csináljon, amelyek örömet okoznak neki.

elte | ppk
Eötvös Loránd University
Faculty of Education and Psychology
Institute of Education

Konkrét helyi innovációk adatbázisa:

Terület: Több tartalmi területhez kötŗdŗ innovációk. A pedagógiai újításoktól **szeparáltan mŤködŗ szervezetfejlesztések ritkák** (elsŗ adatfelvétel innovációinak alig **10%-a** ilyen)

Komolyság: Többségük komolyabb elmozdulások forrása a kitöltŗk szerint. (pl. 2. adatfelvétel **egyéni válaszadók 72,5%**-a szerint: **a kiválasztott újítás nyomán kialakult gyakorlata Ăjelentŗsebb mértékbenò, vagy Ănagyon jelentŗs mértékben eltérò a korábbi gyakorlatától.**)

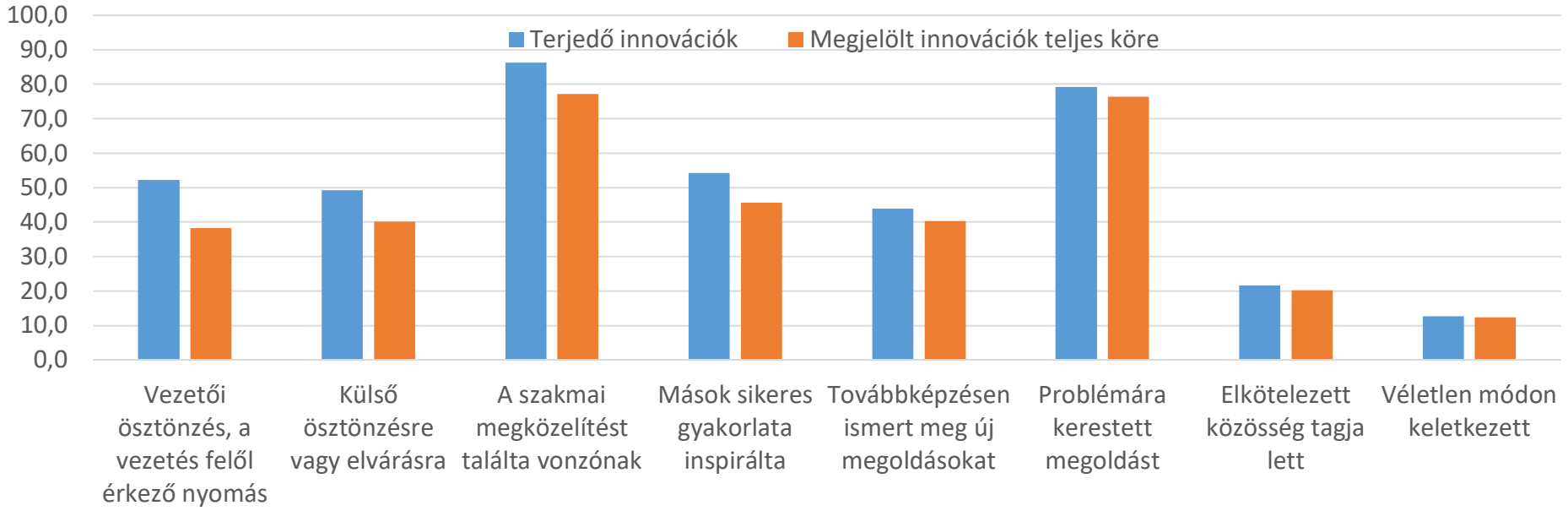
Élettartam:

- Életben lévŗ innovációk (lásd pl. Innova1: 75%).
- Megoszló életkorú innovációk (lásd pl. Innova2Vezetŗ: 24,4% 0-2 év, 35,9% 3-5 év, 39,7%-a több mint 5 év)

Terjedés:

- **Belföldi terjedés** (5%-20% tudott terjedni belföldön)
- Külföldi terjedés (1%)

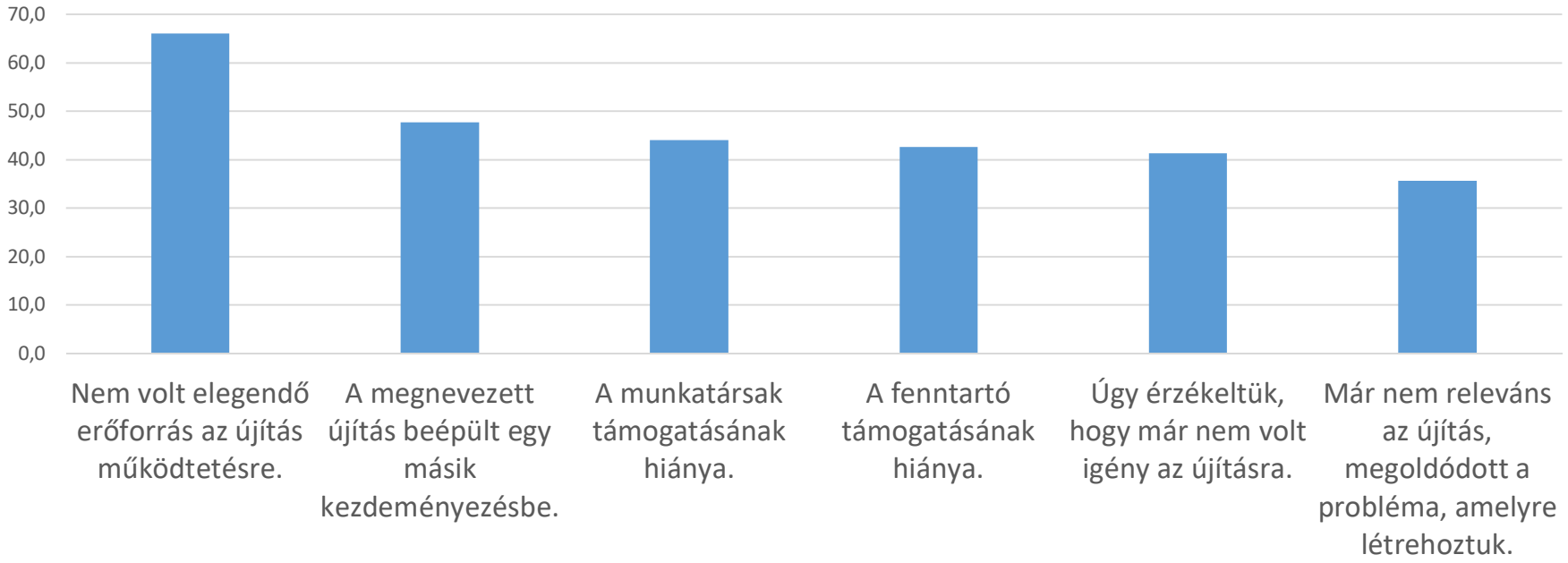
Innovációk terjedése és az innovációk keletkezése mögötti okok

$N_{Terjedő\ innovációk}$ = 119-311 N_{Teljes}=612-1502

Feltett kérdés: ĂKérjük, jelölje meg, hogy az alábbiak közül melyeknek volt szerepe az Ön által kiválasztott újítás létrejöttében! Több sorban is bejelölheti az Ägenò válaszlehetőséget.ò / ĂValamilyen problémára (pl. tanulói összetétel változása, tanulási nehézségek, motiválási problémák, tanulmányi eredmények romlása stb.) kerestem megoldást KülsőösztönzésreĂvagy elvárásra (pl. központi szabályozás változása, uniós fejlesztési programokban való részvétel, fenntartói igény, partnerek igényei stb.) történt az újítás Más kollégák, intézmények/szervezetek sikeres gyakorlata inspirálta az újítást Továbbképzésen ismertem meg korábban általam nem alkalmazott új megoldásokat Az újításhoz kapcsolódó szakmai megközelítést találtam vonzónak Az adott megoldás iránt elkötelezett szakmai közösség (pl. szakmai szervezet, társaság) tagja lettem Nem szándékolt, véletlen módon keletkezett az újítás Egyéb, éspedig:

Az elhalt innovációk megszűnésének okai

N=65

Feltett kérdés: Az alábbi felsorolt okoknak mekkora szerepe volt abban, hogy a kiválasztott innovációt már nem alkalmazzák? / "Úgy érzékeltük, hogy már nem volt igény az újításra." "Nem volt elegendő erőforrás az újítás működtetésre." "A megnevezett újítás beépült egy másik kezdeményezésbe." "Már nem releváns az újítás,megoldódott a probléma, amelyre létrehoztuk." "A munkatársak támogatásának hiánya." "A fenntartó támogatásának hiánya.ö /Válaszlehetőségek: Nem volt szerepe (1) Minimális szerepe volt (2) Közepes szerepe volt (3) Jelentős szerepe volt (4)

Megjegyzés: A diagramm összesít minden olyan választ, amely szerint az adott elemnek volt szerepe (2,3,4 válaszlehetőségek)

A választ adó vezetők alig 2%-a nyilatkozott úgy, hogy a kiválasztott újítás nem volt hatással a munkájuk eredményességére, olyan pedig nem volt, aki szerint negatív, káros hatású lett volna a fejlesztés (Innova 2Vezetői)

Az innovációkat gátló és támogató külső-belső tényezők a kérdezőbiztosok válaszai alapján (példák a nyílt végű válaszokból)

Innovációt támogató tényezők		Innovációt gátló tényezők	
Külső	Belső	Külső	Belső
„Külső partnerek, szülők támogató részvétele és külső szakmai partnerek (gyermekvédelmi szerveztek, kerületi intézmények, kéttannyelvű iskolák kapcsán létrejövő szakmai együttműködések). Önkormányzat is támogatja a projektet, pályázati lehetőséggel.”	„A pedagógusok félelme a mérési eredmények romlásától. Nagy szaktudás, tapasztalat. A szervező kapacitás és a szülőkkel való kommunikáció szintje. Gyakorlottak mérési eljárásokban és azok értékelésében. Jól kommunikálják a szülők számára a csoportok közötti átjárhatóságot.”	„A települési beágyazottság, kooperáció hiánya. Munkaerőhiány.” „Állandóan változó törvényi háttér, vezetői önállóság elnehezedése.” „Források és felhasználási lehetőségeik egyenetlensége, merev keretek, szabályok.”	„A munkatársak körében a régi hagyományokból való kilépni nem tudás, a változtatási szándék hiánya. A jelenlegi kihívásokhoz (…) a régi képzettség nem megfelelő, a régi módszerek helyett újak beépítése nehézséget okoz (…), főleg az idősebb, 50 év feletti kollégáknak, akik pályafutásuk alatt más módszerekkel dolgoztak. (…), a fiatalabbakban kevesebb az intézményi lojalitás.”

Forrás: Innova2

elte | ppk
Eötvös Loránd University
Faculty of Education and Psychology
Institute of Education

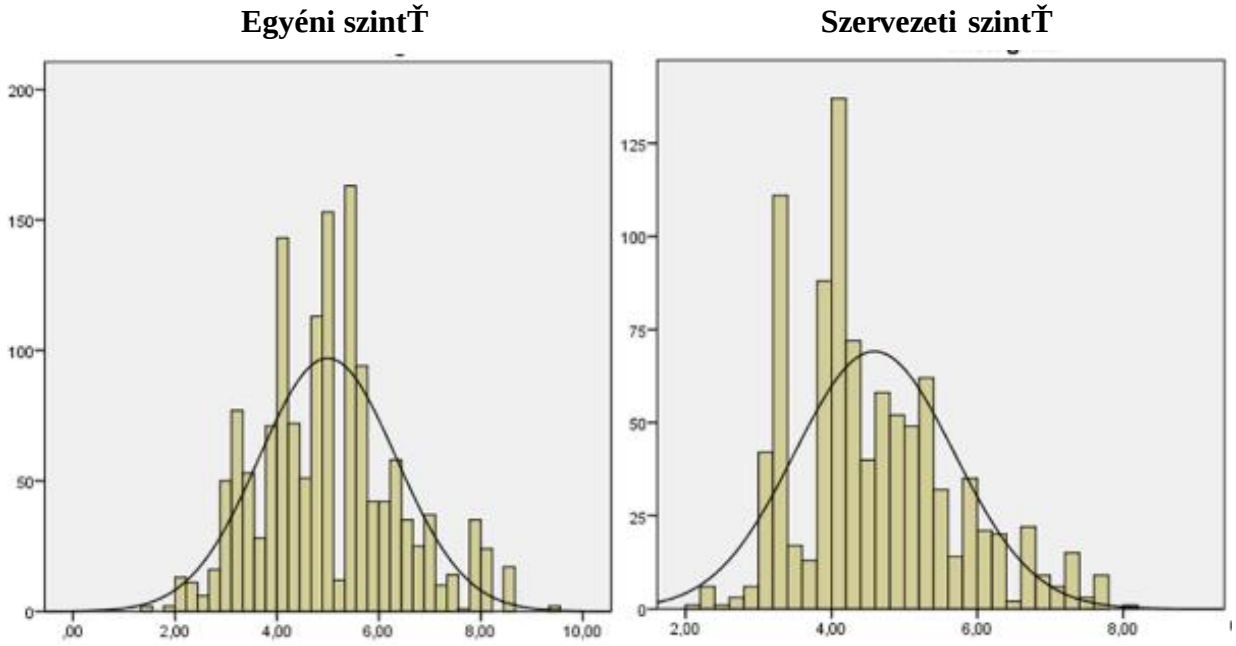
Az Innováció komolysága összetett változó

Kompozit mutató alapja: jelentŖsen eltér a korábbi gyakorlattól, javítja a hatékonyságot

Súlyozási területek:

- fennmaradás
- terjedés
- probléma-vezérelt jelleg
- különösen magas eltérés
- különösen erŖs hatás

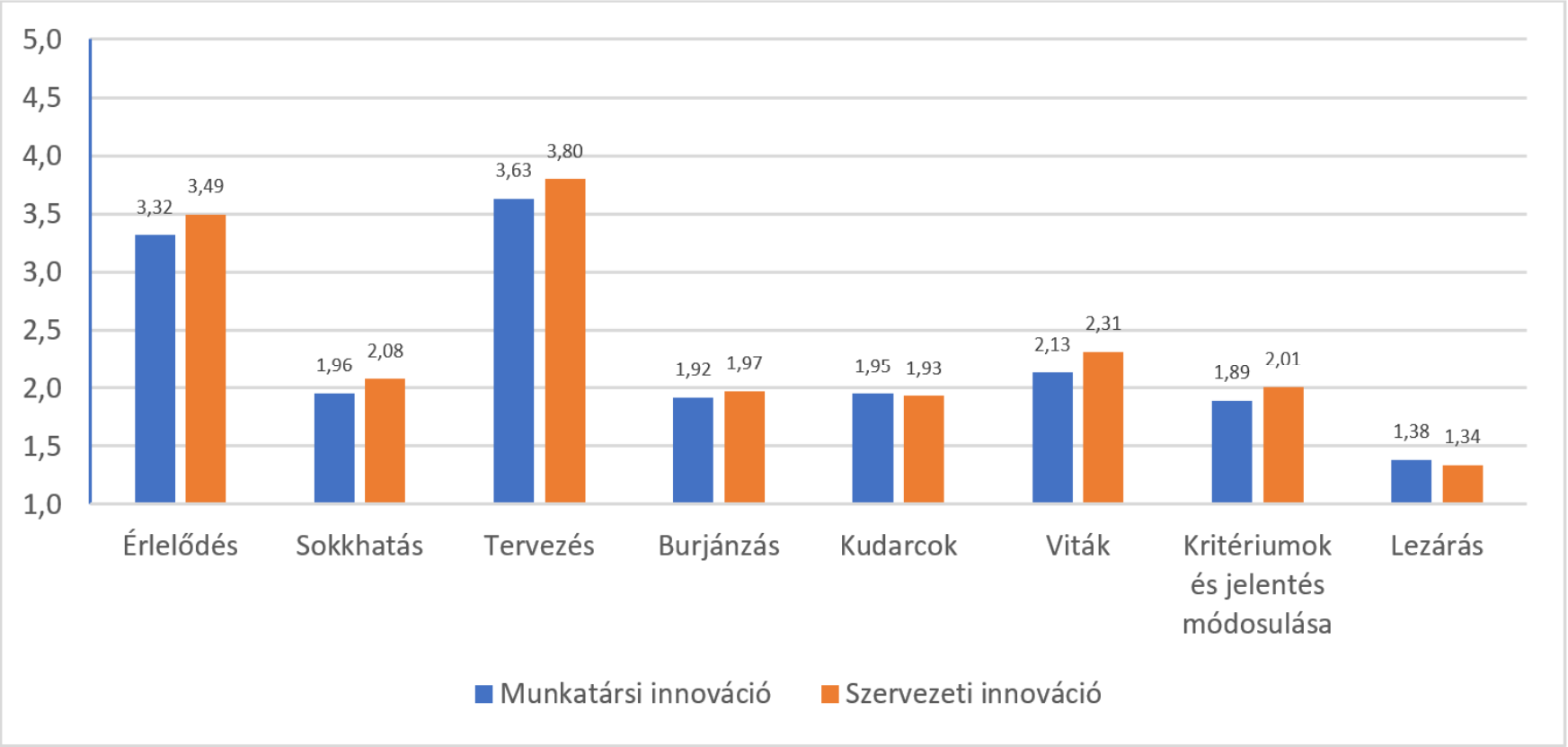
Az Innováció komolysága összetett változó megoszlása

elte | ppk
Eötvös Loránd University
Faculty of Education and Psychology
Institute of Education

A MIRP modell életciklus elemeinek jelenléte (átlag)

a vezetők és munkatársak által megjelölt innovációk esetében a kérdezőbiztosok válaszai alapján

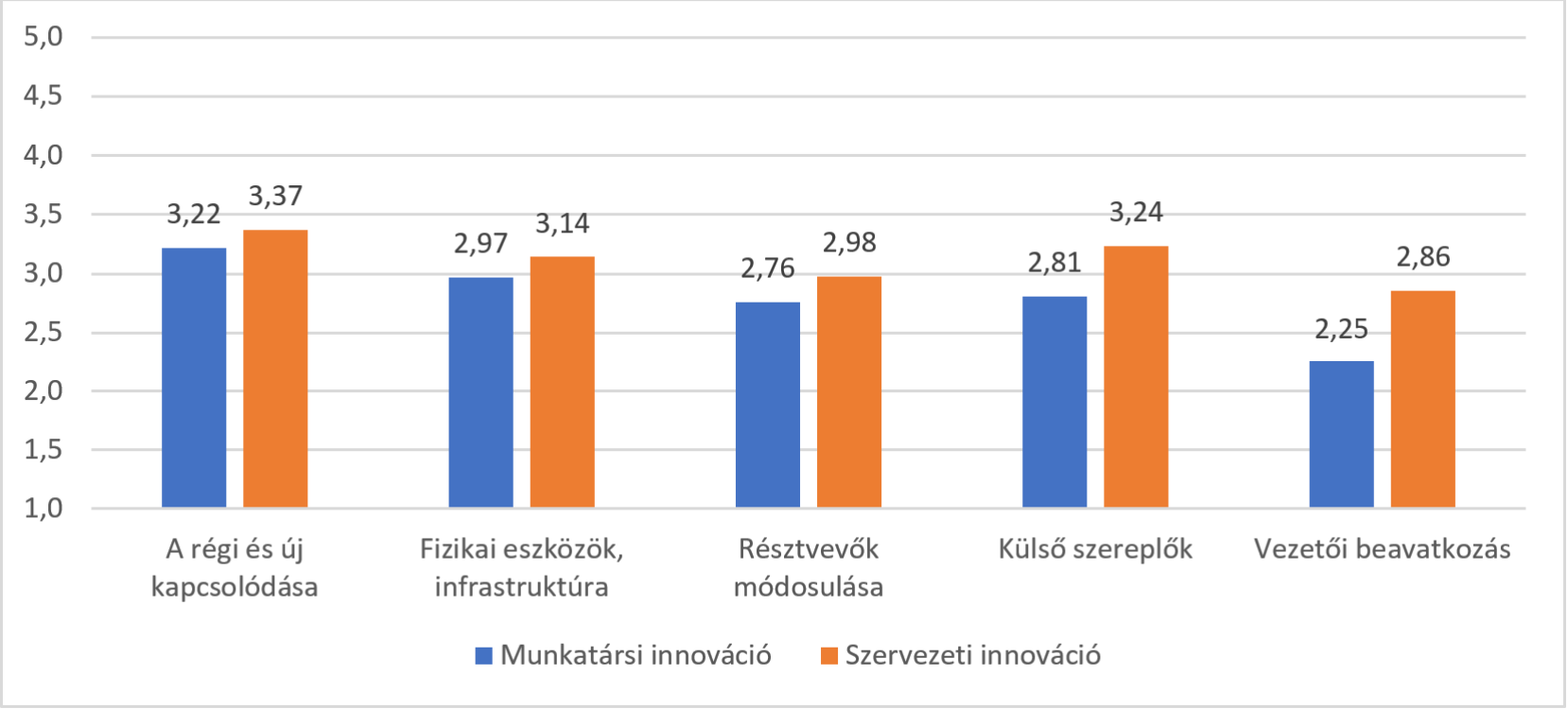

N_Vezető=97-99; **N_Munkatárs**=175-179 ***Feltett kérdés:*** A megkérdezett által elmondottak alapján döntse el, hogy az alábbiak megfigyelhetőek voltak-e a kiválasztott újítás történetében, és ha igen, ezeknek mekkora jelentősége volt! Az értékelést 5-ös skálán kell elvégezni. 1=nem volt ilyen, vagy ha volt, ennek nem volt jelentősége; 5=volt ilyen, és ennek nagy szerepe, jelentősége volt; ***Válaszlehetőségek:*** **Érlelődés:** Volt-e olyan „érlelődési" időszak, amely megelőzte az újítást, és amikor már „érlelődött" annak létrejötte? **Sokkhatás:** Volt-e valamilyen komolyabb sokkhatás, kihívás vagy probléma, amely kiválthatta az újítást? **Tervezés:** Volt-e tudatos tervezési időszak, amikor tervek születtek az újítás megvalósítására? **Burjánzás:** Voltak-e párhuzamos, egymással versengő elképzelések **Kudarcok:** Volt-e kudarc, sikertelen próbálkozás az újítás történetében? **Viták:** Jelen voltak-e az újítás során viták, voltak-e véleményütközések? **Kritériumok és jelentés módosulása:** Előfordult-e olyan, hogy az újítás eredményét másra is kezdték használni, mint amire eredetileg gondoltak? **Lezárás:** *Volt-e olyan történés, amely az újítás lezárásaként, befejezéseként értelmezhető?*

elte | ppk
Eötvös Loránd University
Faculty of Education and Psychology
Institute of Education

Az MIRP modell feltételrendszer elemeinek jelenléte (átlag)

a vezetők és munkatársak által megjelölt innovációk esetében a kérdezőbiztosok válaszai alapján

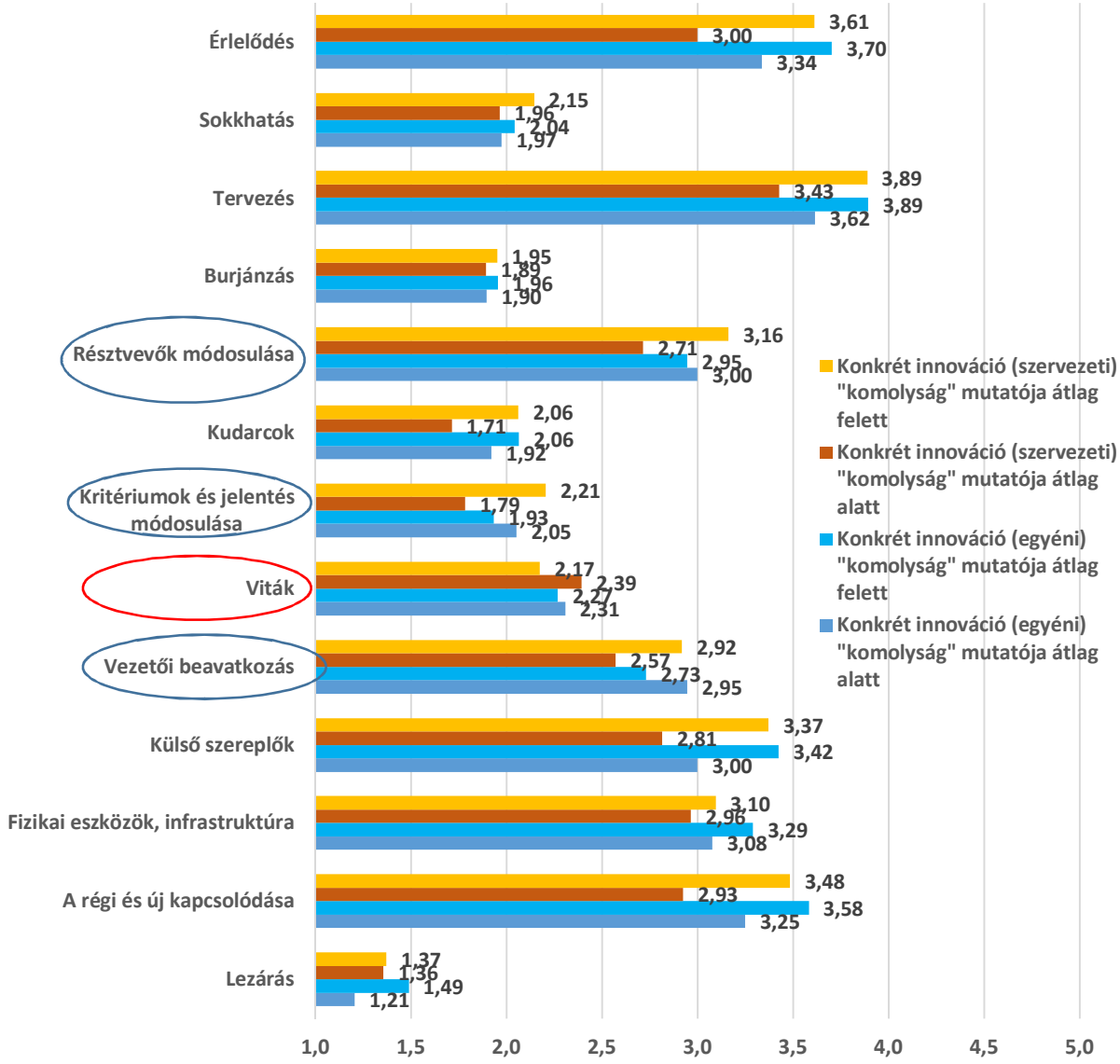

N_Vezető=97-99; **N_Munkatárs**=175-179 ***Feltett kérdés:*** A megkérdezett által elmondottak alapján döntse el, hogy az alábbiak megfigyelhetőek voltak-e a kiválasztott újítás történetében, és ha igen, ezeknek mekkora jelentősége volt! ***Válaszlehetőségek:*** **A régi és új kapcsolódása:** Felmerült-e az újítás előtti és utáni gyakorlat közötti eltérés, az új és a meglévő gyakorlat összekapcsolásának kérdése? **Fizikai eszközök, infrastruktúra:** Szükség volt-e valamilyen fizikai feltételre vagy eszközre (pl. helyiség, IKT eszközök, egyéb eszközök) az újításhoz? **Résztvevők módosulása:** Előfordult-e, hogy az újításban érintettek, abba bevonódók cserélődtek, egyesek távoztak, mások beléptek? **Külső szereplők:** Megjelentek-e az újításban a szervezeten kívüli szereplők? **Vezetői beavatkozás:** Volt-e olyan, hogy a szervezet vezetése valamilyen jelentősebb döntést hozott az újítással kapcsolatban?

elte | ppk
Eötvös Loránd University
Faculty of Education and Psychology
Institute of Education

Az MIRP modell elemeinek jelenléte (átlag) az InKom mutató szerint az átlag alatti és átlag feletti (vezetők és munkatársak által megjelölt) innovációk esetében

a kérdezőbiztosok válaszai alapján

ɔmoly meggyőződése, hogy az embereknek óvniuk kell környezetüket. Fontos számára, hogy vigyázzon a környezetére.
5,40
5,42
5,51
5,40
Nagyon fontos számára, hogy segítsen a körülötte élő embereknek. Törődik mások jóllétével.
5,49
5,16
5,23
4,82
Fontos számára, hogy becsületes legyen barátaihoz. A hozzá közel álló embereknek akarja szentelni életét.
5,18
5,14
5,14
5,03
Fontosnak tartja, hogy minden ember egyforma bánásmódban részesüljön. Azt gondolja, hogy mindenkinek egyenlő lehetőséggel kellene rendelkeznie az életben.
5,10
5,08
5,10
4,95
Fontos számára, hogy saját maga döntsön arról, hogy mit csinál. Szeret szabad lenni és nem függni másoktól.
5,23
4,80
5,06
4,77
ontos számára, hogy meghallgassa azokat, akik másmilyenek, mint ő. Még akkor is, ha nem ért egyet velük, meg akarja érteni őket.
5,11
4,84
5,04
4,82
Fontos számára, hogy új dolgokat találjon ki, hogy kreatív legyen. Szereti a dolgokat a saját egyéni módján intézni.
5,21
4,64
5,36
4,45
A hagyományok fontosak számára. Megpróbálja követni azokat a szokásokat, amelyeket a vallási vagy családi hagyományok hagytak rá.
4,86
4,21
4,41
4,48
Minden lehetőséget megragad, hogy jól érezze magát. Fontos neki, hogy olyan dolgokat csináljon, amelyek örömet okoznak neki.
4,32
4,17
4,83
4,42
Szereti a meglepetéseket, és szeret mindig új dolgokat csinálni. Fontosnak tartja, hogy az ember különféle dolgokat csináljon életében.
4,36
4,16
4,61
4,02
Fontos számára, hogy biztonságos körülmények között éljen. Elkerül mindent, ami veszélyezteti biztonságát.
4,10
3,83
4,49
4,64
Fontos számára, hogy jól érezze magát. Szereti kényeztetni magát.
4,11
3,95
4,38
4,32
Fontos számára, hogy a kormány biztosítsa biztonságát mindenfajta fenyegetéssel szemben. Azt akarja, hogy az állam erős legyen, hogy meg tudja védeni polgárait.
4,18
4,24
4,03
4,26
Fontos számára, hogy mindig megfelelően viselkedjen. El akarja kerülni, hogy olyat tegyen, ami más ember szemében helytelen.
4,01
3,96
4,03
4,29
Fontos számára, hogy megmutassa képességeit. Azt akarja, hogy az emberek nagyra becsüljék azért, amit tesz.
3,94
3,84
3,98
3,76
Fontos számára, hogy szerény és visszafogott legyen. Megpróbál úgy élni, hogy ne vonja magára mások figyelmét.
3,45
3,92
3,87
3,94
Fontos számára, hogy nagyon sikeres legyen. Reméli, hogy az emberek elismerik teljesítményeit.
3,82
3,46
3,68
3,63
Keresi a kalandokat és szeret kockázatot vállalni. Izgalmas életet akar élni.
3,50
3,17
3,48
3,02
Fontos számára, hogy tiszteljék mások. Azt akarja, hogy az emberek azt csinálják, amit mond.
3,12
3,40
2,93
3,29
Azt gondolja, hogy az embereknek azt kell csinálniuk, amit mások mondanak nekik. Azt gondolja, hogy az embereknek mindig be kell tartaniuk a szabályokat, akkor is, amikor senki sem figyeli őket.
2,43
2,41
2,62
2,68
Fontos számára, hogy gazdag legyen. Azt akarja, hogy sok pénze és drága dolgai legyenek.
2,15
1,79
2,31
2,36
Átlag feletti innovációs aktivitás mutató szervezetek vezetői
Átlag alatti innovációs aktivitás mutató szervezetek vezetői
1,00
2,00
3,00
4,00
5,00
6,00

elte | ppk

Eötvös Loránd University
Faculty of Education and Psychology
Institute of Education

Innovációs esetek és a COVID-19

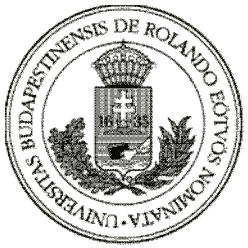

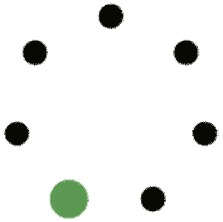

elte | ppk

Eötvös Loránd University
Faculty of Education and Psychology
Institute of Education

fazekas.agnes@ppk.elte.hu

ppk.elte.hu